

Antero Laukkanen kd ym.

## Kirjallinen kysymys holokaustin kieltämisen kriminalisoinnista

### Eduskunnan puhemiehelle

Holokaustin kiistäminen on kielletty useassa maassa, kuten Belgiassa, Israelissa, Itävallassa, Liechtensteinissa, Luxemburgissa, Portugalissa, Puolassa, Ranskassa, Romaniassa, Saksassa ja Sveitsissä. Esimerkiksi Saksan lain mukaan holokaustin kiistäminen täyttää rikoksen tunnusmerkistön kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. Rikoksesta voi saada jopa viiden vuoden vankeusrangaistuksen. Nyt sosiaalisen median yhtiö Facebook kieltää postaukset ja ryhmät, jotka kiistävät juutalaisten joukkotuhonnan tapahtuneen tai vääristelevät sen historiaa.

Natsi-Saksan liittolaisineen toteuttama järjestelmällinen juutalaisten kansanmurha, jossa kuoli noin kuusi miljoonaa juutalaista, on hirvittävä rikos ihmisyyttä vastaan. Holokaustin yhteydessä natsit murhasivat suuren määrän myös muita vähemmistöjä edustavia ihmisryhmiä.

Antisemitismi lisääntyy Suomessa ja Euroopassa uusimman EU:n perusoikeusviraston julkaiseman raportin *Juutalaisvastaisista tapahtumista EU:n jäsenvaltioissa* (FRA 10.9.2020) mukaan. Vuonna 2018 FRA on julkaissut toisen tutkimuksen juutalaisten syrjinnästä ja juutalaisiin kohdistuvista viharikoksista EU:ssa. Tämä tutkimus on maailmanlaajuisesti suurin koskaan tehty tutkimus juutalaisista. Tutkimus käsitti kaksitoista EU:n jäsenvaltiota, ja siihen osallistui lähes 16 500 henkilöä, jotka määrittelevät itsensä juutalaisiksi. Vastaajista 89 %:n mukaan antisemitismi on lisääntynyt viiden viime vuoden aikana vastaajan asuinmaassa, ja vastaajat katsoivat, että verkossa ilmenevä antisemitismi on ongelma vastaajan asuinmaassa. Vastaajista 88 % oli sitä mieltä, että verkossa ilmenevä antisemitismi on lisääntynyt viiden viime vuoden aikana paljon.

Suomi on ratifioinut IHRA:n (The International Holocaust Remembrance Alliance) määritelmän antisemitismille: *"Juutalaisen väestön kansanmurhan olemassaolon, laajuuden, mekanismien (kuten kaasukammioiden) tai tarkoituksellisuuden kiistäminen kansallissosialistisen Saksan tai sen tukijoiden ja kumppanien toimesta toisen maailmansodan aikana."* ja sen, että holokaustin kieltäminen on antisemitismia.

Natsit dokumentoivat holokaustin tarkasti, ja suurin osa siihen liittyneistä asiakirjoista päätyi länsiliittoutuneiden haltuun sodan jälkeen. Liittoutuneiden joukkojen komentaja Euroopassa, kenraali Dwight Eisenhower, antoi käskyn valokuvata ja filmata kaikki liittoutuneitten löytämät keskitysleirit ja niiltä löytyneet joukkohaudat, krematoriot, juutalaisilta takavarikoidut tavarat ym. todisteet, joita löytyi ympäri Keski-Eurooppaa.

Keskitysleireiltä selvisi hengissä 300 000 enimmäkseen juutalaista vankia, jotka kertoivat kaikki samankaltaisen kuvauksen natsien hirmuteoista. Lisäksi sodan jälkeen löytyi tuhansia päiväkir-

## Kirjallinen kysymys KK 905/2020 vp

joja, joissa oli kuvattu natsien tekemät raakuudet yksityiskohtaisesti ja pystytty nimeämään jopa hirmutekojen suorittajat.

Yksi keskeinen instrumentti juutalaisiin kohdistuvissa viharikoksissa on holokaustin tapahtumien kieltäminen ja vääristeleminen. Euroopan komission tietoverkkorikoksia koskevan sopimuksen lisäpöytäkirjassa vuodelta 2003 kielletään kansanmurhan tai rikosten ihmisyyttä vastaan kiistäminen, törkeä vähättely, hyväksyntä tai puolustelu automaattista tietojenkäsittelyä apuna käyttäen. Neuvoston puitepäättöksen 2008/913/YOS mukaan rasismien ja muukalaisvihan tiettyjä muotoja ja ilmaisuja tulisi torjua rikosoikeudellisin keinoin. Artiklan 1 mukaan kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että mm. seuraava tahallinen teko säädetään rangaistavaksi:

- a) julkinen yllyttäminen väkivaltaan tai vihaan, joka kohdistuu rodun, ihonvärin, uskonnon, syntyperän taikka kansallisen tai etnisen alkuperän mukaan määräytyvään ihmisryhmään tai tällaisen ryhmän jäseneseen.

Monissa maissa holokaustin kiistäminen on kriminalisoitu. Tästä huolimatta Suomessa saa vapaasti painaa ja levittää kirjoituksia ja painotuotteita, joissa kielletään holokausti tai vähätellään sen merkitystä ihmiskunnalle. Tämän kaltainen vihaa lietsova puhe on otettava vakavasti. Monet holokaustin kyseenalaistajat puolustelevat toimintaansa sananvapaudella. Euroopan komissio, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimien ja YK:n ihmisoikeuskomitea ovat kuitenkin torjuneet väitteet, joiden mukaan holokaustin kiistämisen kieltäminen lailla olisi ristiriidassa Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja kansainvälisen ihmisoikeuksien julistuksen kanssa. Juutalaisen kansan ei tulisi kärsiä enempää viharikoksista.

Korkein oikeus on juuri antanut päätöksensä Pohjoismaisen Vastarintaliikkeen kieltämisestä ja juutalaisvastaisen natsiaatteen mukaisen toiminnan toteuttamisesta ja siitä, ettei sen toiminta näin ollen nauti yhdistysvapauden tai sananvapauden suojaa.

Suomessa on voimassa oleva laki kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. Lakia voisi täydentää lisäämällä siihen kohta, joka tekee rangaistavaksi holokaustin kieltämisen.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

*Aikooko oikeusministeriö ryhtyä toimenpiteisiin, jotta holokaustin kieltäminen selkeästi kirjataan rikoksena rikoslakiin muiden eurooppalaisten maiden esimerkkien mukaisesti ja*

*onko hallitus tietoinen siitä, että Suomi ei ole noudattanut riittävällä tavalla Euroopan neuvoston puitepäättöksen 2008/913/YOS artiklaa 1 vakavan antisemitismin ilmenemismuotojen torjunnassa?*

## **Kirjallinen kysymys KK 905/2020 vp**

Helsingissä 27.11.2020

Antero Laukkanen kd  
Sari Essayah kd  
Ben Zyskowitz kok  
Peter Östman kd  
Päivi Räsänen kd